

تا حالا فکر کرده‌ای چرا بعضی از شهرها تمیز، منظم و امن‌اند، اما بعضی‌ها شلوغ، آلوده و پر از دردسرند؟ حالا تصور کن چند سال بعد، وقتی خودروها هوشمندتر می‌شوند، انرژی برق از خورشید تأمین می‌شود و جمعیت شهر افزایش می‌یابد، آن وقت شهرهای امروزی چه شکلی پیدا می‌کنند؟ چه چیزهایی در شهر باید تغییر کند تا زندگی راحت‌تر و باکیفیت‌تر شود؟ برای رسیدن به شهری مناسب، به کسانی نیاز داریم که هم از فناوری سر در بیاورند، هم دلشان بخواهد مردم بهتر زندگی کنند؛ کسانی که به آن‌ها متخصص شهرهای آینده می‌گوییم. این‌ها افرادی هستند که با فکر، طراحی و همکاری، شهرهای آینده را برای زندگی بهتر آماده می‌کنند.

شهرهای آینده

معرفی رشته انرژی‌های تجدیدپذیر

احسان خان محمدی

دنیای رشته‌ها

۲۶

متخصص شهرهای آینده کیست و چه می‌کند؟

متخصص شهرهای آینده کسی است که به این سؤال فکر می‌کند: «چطور می‌توان شهری ساخت که تمیزتر، امن‌تر، هوشمندتر و برای زندگی همه آدم‌ها راحت‌تر باشد؟»

او به‌جای تمرکز روی ساختمان‌سازی، به موضوع‌هایی مثل شش‌آمد (ترافیک)، مصرف انرژی، فضای سبز، دسترسی افراد، امنیت و حتی احساس آرامش در خیابان‌ها توجه می‌کند.

متخصص شهرهای آینده ممکن است معمار باشد، یا برنامه‌نویس یا جامعه‌شناس یا مهندس برق یا حتی طراح فضاهای شهری. چون ساختن یک شهر آینده‌نگر، مثل کنار هم گذاشتن قطعه‌های یک جورچین (پازل) است و هرکسی یک تکه از آن را کامل می‌کند.

چرا این شغل مهم است؟

شهرها روزبه‌روز شلوغ‌تر و پیچیده‌تر می‌شوند. جمعیت زیاد شده است، منابع کمتر شده‌اند، ترافیک بیشتر شده و هوا هم آلوده‌تر. اگر قرار باشد در چنین شهری زندگی کنیم، دیگر روش‌های قدیمی کار نمی‌کنند.

از طرف دیگر، فناوری‌های تازه مثل اینترنت اشیا، انرژی خورشیدی، دوربین‌های هوشمند و سامانه‌های کنترل ترافیک، به ما کمک می‌کنند شهر را بهتر مدیریت کنیم. اما یک سؤال مهم وجود دارد: «چه کسی می‌تواند از این ابزارها به‌درستی استفاده کند؟»

پاسخ روشن است: متخصص شهرهای آینده. او کسی است که تلاش می‌کند شهری داشته باشیم که هم هوشمند باشد، هم سالم‌تر، هم برای زندگی، لذت‌بخش‌تر.

نیوجان

شماره ۴ دی ۱۴۰۱

از چه رشته‌هایی می‌توان وارد این حوزه شد؟

یکی از خوبی‌های این شغل آن است که فقط مخصوص یک رشته نیست. اگر به ساختن شهرهای بهتر علاقه‌مند باشی، از مسیرهای متنوعی می‌توانی وارد شوی؛ مثلاً:

اگر در رشته ریاضی و فیزیک درس می‌خوانی، می‌توانی وارد مهندسی شهرسازی، عمران یا تحلیل داده‌های شهری شوی.

اگر در رشته علوم تجربی درس می‌خوانی، با اطلاعاتی که از درس‌های بیولوژی، زیست‌شناسی، سلامت شهری یا حتی روان‌شناسی فضاهای عمومی برداری.

اگر در هنرستان درس می‌خوانی، رشته‌هایی مثل معماری، تأسیسات، برق یا رایانه، تو را با مهارت‌هایی آشنا می‌کنند که برای پروژه‌های شهری خیلی کاربردی هستند.

چه مهارت‌هایی برای این شغل لازم است؟

برای اینکه در سال‌های آینده متخصص شهرهای آینده شوی، قرار نیست فقط یک مهارت داشته باشی. این شغل ترکیبی از مهارت‌های فکری، فنی و انسانی است. پس باید این مهارت‌ها و توانایی‌ها را داشته باشی:

علاقه به فناوری: اگر از کار با ابزارهای نو، نرم‌افزارها یا سیستم‌های هوشمند لذت می‌بری، از بقیه هم‌سالانت یک قدم جلوتر هستی تا متخصص این حوزه شوی.

حل مسئله و دید نظام‌مند (سیستمی): شهر مثل یک دستگاه (سیستم) بزرگ است. مثلاً ترافیک روی کیفیت هوا تأثیر می‌گذارد. پس باید بتوانی این ارتباطها را ببینی و برایشان راه‌حل پیدا کنی.

کار تیمی و گفت‌وگو: متخصص این شغل به تنهایی کار نمی‌کند. او با معمار، مهندس، مدیر شهری و حتی مردم عادی همکاری دارد.

خلاقیت و ایده‌پردازی: برای ساختن شهری بهتر، به خلاقیت و ایده‌های خوب و کاربردی نیاز است. البته یادت باشد که گاهی یک ایده ساده هم می‌تواند تفاوتی بزرگ ایجاد کند.

اگر به این حوزه علاقه‌مندم، از حالا چه کار کنم؟

اگر فکر می‌کنی ساختن شهرهای آینده می‌تواند شغل مورد علاقه‌ات باشد، لازم نیست صبر کنی تا بزرگ‌تر شوی. از همین حالا هم می‌توانی با قدم‌هایی ساده اما مهم کارت را شروع کنی: **درس‌هایت را جدی بگیر:** پایه شناخت مسئله‌های شهری همین درس‌هایی هستند که داری می‌خوانی. البته درس‌هایی ریاضی، علوم، جغرافیا و مطالعات اجتماعی بیشتر از سایر درس‌ها برایت کاربرد دارند.

با دقت به اطرافت نگاه کن: به محیطی که هر روز در آن هستی نگاه کن و ببین چه چیزهایی در محله یا مدرسه‌ات جای بهتر شدن دارند. این نگاه کنجکاوانه را همیشه داشته باش. **پروژه‌های ساده تعریف کن:** این پروژه می‌تواند طراحی یک ایستگاه اتوبوس بهتر یا ساخت ماکت خیابانی هوشمند باشد.

مطالعه کن و الهام بگیر: از ویدئو، کتاب، پادپخش (پادکست) یا گفت‌وگو با معلم‌ها و مشاورها بهره ببر. خیلی از ایده‌ها از دل همین مطالعه‌ها و گفت‌وگوها بیرون می‌آیند.

یادت باشد: شهرهای آینده را کسانی می‌سازند که از امروز رؤیای ساختن آن‌ها را در سر دارند. شاید یکی از آن‌ها خود تو باشی.

دانشگاه یا مسیر مهارتی؟

برای اینکه متخصص شهرهای آینده شوی، دو مسیر پیش روی توست: «دانشگاه» یا «یادگیری‌های مهارتی». اینکه کدام‌یک از این مسیرها را انتخاب می‌کنی، به سبک یادگیری و هدفی که برای آینده‌ات در نظر گرفته‌ای بستگی دارد: اگر مسیر دانشگاهی را انتخاب کنی، می‌توانی در رشته‌هایی مثل مهندسی شهرسازی، معماری، محیط‌زیست، فناوری اطلاعات یا علوم داده تحصیلات را ادامه دهی و در گرایش‌هایی مثل طراحی هوشمند شهری یا تحلیل سیستم‌های شهری تخصص بگیری.

اگر به کارهای عملی علاقه‌مندی، می‌توانی از هنرستان، آموزشگاه‌های فنی یا پروژه‌های مدرسه‌ای شروع کنی. مثلاً طراحی یک نمونک (ماکت) از محله آینده یا کار با نرم‌افزارهای نقشه‌کشی می‌تواند اولین قدم تو باشد.